

سُورَةُ الْمَعَارِجِ

သို့တော်မူ ၇၀

အာလပ် - အာအာရီဗ

سُورَةُ الْمَعَارِجِ
សូរ៉េត្ត ៧០ អាល់-ម៉ាអុរីច

"អាល់-ម៉ាអុរីច" ប្រែថា "ផ្លូវឡើង" មាន ៤៤ អាយ៉ាត្ត ។

សូរ៉េត្តទី ៧៩ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័ដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័ដានដាក់ សូរ៉េត្តនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្ត ។

ប្រសិទ្ធភាព

ابْنُ بَابُوئِهِ: بِإِسْنَادِهِ عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: أَكْثَرُوا مِنْ قِرَاءَةِ "سَأَلَ سَائِلٌ" فَإِنَّ مَنْ أَكْثَرَ قِرَاءَتَهَا لَمْ يَسْأَلْهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَنْ ذَنْبٍ عَمِلَهُ، وَ أَسْكَنَهُ الْجَنَّةَ مَعَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى. (ثواب الأعمال : الصفحة ١١٩ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨١ الحديث: ٩٩ / ١١٠٥٢)**

អ៊ីបន្ត បាបាវ៉ែហ្គ័បានថ្លែង យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពី យ៉ាបៀរ តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "ចូរសូត្រឲ្យញឹកញយ [សូរ៉េត្ត ៧០] អ្នកសូរម្នាក់បាន សូម ។ ព្រោះអ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះញឹកញយនឹងមិនត្រូវអល់ឡោះហ្គ័សួរចម្លើយអំពីបាបដែល បានសាងនោះទេក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}នឹងឲ្យអ្នកនោះនៅជុំជាមួយមូហាំម៉ាដ្ត^{صلوات الله عليه والسلام} បើអល់ឡោះហ្គ័ មានព្រះបំណង ។" (ثواب الأعمال: 119)

***

وَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «مَنْ قَرَأَهَا وَ هُوَ مَسْجُونٌ أَوْ مَأْسُورٌ فَرَجَّحَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ وَ رَجَعَ إِلَى أَهْلِهِ سَالِمًا». (البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨١ الحديث: ٩٩ / ١١٠٥٤)**

រ៉ែសូលុលឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام}មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះខណៈដែលកំពុងជាប់ពន្ធនាគារ ឬត្រូវគេចាប់ខ្លួន អល់ឡោះហ្គ័សួរនឹងដោះលែងអ្នកនោះ អ្នកនោះនឹងត្រឡប់ទៅរកគ្រួសារខ្លួនវិញ ដោយសុវត្តិភាព ។" (البرهان في تفسير القرآن: 11054)

***

وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ قَرَأَهَا لَيْلًا أَمِنَ مِنَ الْجُنَابَةِ وَ الإِخْتِلَامِ، وَ أَمِنَ فِي تَمَامِ لَيْلِهِ إِلَى أَنْ يُصْبِحَ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى». (خواص القرآن : ١١ «مخطوط» ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨١ الحديث: ٩٩ / ١١٠٥٥)**

អាល់-ស្វ័ឌ្តិក្តិ^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះក្នុងពេលយប់ អ្នកនោះនឹងរួចផុតពីការ សើមក្នុងដំណេក ឬនឹងរួចផុតពីការយល់ស្តីដែលធ្វើឲ្យសើម (គឺមានយ៉ាណាបាត់ពេលដេកលក់) ពេញមួយយប់រហូតដល់ព្រឹក អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្គ័^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (خواص القرآن: 11 «مخطوط»)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾

១. អ្នកសួរម្នាក់បានសូមនូវទណ្ឌកម្មដែលមុខតែនឹងកើតឡើង

لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُمْ دَافِعٌ ﴿٢﴾

២. លើពួកបដិសេធសទ្ធា [គោរពបូជារូបបដិមា បង្កវិនាស...] ពុំមានអ្នកណាអាចកម្ចាត់វាបានឡើយ

مَنْ اللَّهُ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾

៣. [វា]មកពីអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះម្ចាស់របស់បណ្តាផ្លូវឡើង ។

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾

៤. បណ្តាទេវតានិងព្រះវិញ្ញាណឡើងទៅរកព្រះអង្គ ក្នុងមួយថ្ងៃដែលមានអំឡុងពេលស្មើនឹង ហាសិបពាន់ឆ្នាំ ។

فَأَصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾

៥. ដូច្នោះចូរអ្នកអត់ធ្មត់ដោយអំណត់ដ៏ប្រសើរ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត់ ១-៥

عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: سَأَلَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ مَعْنَى هَذَا؟ فَقَالَ: «نَارٌ تَخْرُجُ مِنَ الْمَغْرِبِ وَ مَلَكٌ يَسُوقُهَا مِنْ خَلْفِهَا حَتَّى تَأْتِيَ دَارَ [بَنِي] سَعْدِ بْنِ هَمَّامٍ عِنْدَ مَسْجِدِهِمْ، فَلَا تَدْعُ دَارًا لِبَنِي أُمَيَّةَ إِلَّا أَحْرَقَتْهَا وَ أَهْلِهَا، وَ لَا تَدْعُ دَارًا فِيهَا وَتُرَّى لَيْلَ مُحَمَّدٍ إِلَّا أَحْرَقَتْهَا، وَ ذَلِكَ الْمَهْدِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تفسير القمِّي: الجزء ٢ الصفحة ٣٨٥، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨٢ الحديث: ٩٩/ ١١٠٥٧)**

អាល្លី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹម [នៅក្នុងតារាងសៀវ គូម្លី] មានប្រសាសន៍ថាគេបានសួរ អាឡី យ៉ាក្តុហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី អត្ថន័យរបស់[អាយ៉ាស្ត់]នេះ: [៧០:១] អ្នកសួរម្នាក់បានសូមនូវទណ្ឌកម្មដែលមុខតែនឹងកើតឡើង) ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ភ្លើងមួយនឹងលេចឡើងពីទិសខាងលិច ទេវតាមួយអង្គដឹកនាំភ្លើងនេះនៅ ពីក្រោយវា ។ ភ្លើងនេះនឹងទៅដល់លំនៅរបស់ប្រជាជាតិបានី សាអុដ្ឋុ ប៊ិន ហ្សាម៉ា នាម៉ាស្ត់យ៉ូដូពួក គេ ។ ភ្លើងនេះនឹងមិនទុកឲ្យផ្ទះសម្បែងរបស់ពួកប្រជាជាតិបានី-អ៊ុមម៉ែយ៉ាស្ត់នៅសល់ទេ វានឹងដុត បំផ្លាញផ្ទះទាំងនោះនិងពួកអ្នកផ្ទះនោះ ។ វាក៏នឹងមិនទុកផ្ទះអ្នកណាមួយដែលបានប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ចំពោះព្រះរាជកុលដ្ឋាន^{عليه السلام} របស់មូហាំម៉ាដ្ឋុ^{صلى الله عليه وسلم} ឲ្យនៅសល់ទេដែរ វានឹងដុតកម្ទេចផ្ទះនោះ ។ ទេវតាអង្គ

(تفسير القمي 2: 385) "1" ^{عجل الله فرجه} អាល់-ម៉ាហ្សីត

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ * لِلْكَافِرِينَ بِوَلَايَةِ عَلِيٍّ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ" ثُمَّ قَالَ: «هَكَذَا وَ اللَّهُ نَزَلَ بِهَا جَبْرَيْلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)». (الكافي: الجزء ١ الصفحة ٣٤٩ الحديث ٤٧، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨٣ الحديث: ٩٩ / ١١٠٦٠)**

[...] អាចិ បាស្រៀវបានថ្លែងតមកពី អាចិ អុប្បុរសឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} តេឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} [៧០:១] អ្នកសូរម្នាក់បានសូមនូវទណ្ឌកម្មដែលមុខតែនឹងកើតឡើង [៧០:២] លើពួកបដិសេធសទ្ធា ^{صلوات الله عليه والسلام} ចំពោះវិទ្យាយ៉ាស្កុរបស់អាឡី ពុំមានអ្នកណាអាចកម្ចាត់វាបានឡើយ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈ ថា៖ "សូមស្យាបចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل الله فرجه} យ៉ីបរអ៊ុល ^{صلوات الله عليه والسلام} បាននាំចុះមកឲ្យម្យហ្ន៎ម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដូចនេះឯង ។" (الكافي 1: 349 / 47)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ هَمَّامٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ صَالِحِ بْنِ سَهْلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ"، فَقَالَ: «تَأْوِيلُهَا فِيمَا يَجِيءُ: عَذَابٌ يَقَعُ فِي الثُّنُوءِ - يَعْنِي نَارًا - تَنْتَهِي إِلَى كُنَاسَةِ بَنِي أَسَدٍ حَتَّى تَمُرَّ بِتَقْيِيفٍ، لَا تَدْعُ وَتَرَأَى لِآلِ مُحَمَّدٍ إِلَّا أَحْرَقْتَهُ، وَ ذَلِكَ قَبْلَ خُرُوجِ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (الغيبة: الصفحة ٢٧٢ الحديث ٤٨، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨٥ الحديث: ٩٩ / ١١٠٦٧)**

[...] អាចិ អុប្បុរសឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ា យ៉ុក្តុហ្វារ ស្ន៍ឌិក្តិ ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عجل الله فرجه} [៧០:១] អ្នកសូរម្នាក់បានសូមនូវទណ្ឌកម្មដែលមុខតែនឹងកើតឡើង ថា៖ "អត្ថន័យរបស់អាឡាយ៉ាស្កុនេះ ទាក់ទងនឹងអ្វីដែលនឹងកើតឡើង ។ ការផ្តន្ទាទោសមួយដែលនឹងលេចឡើងនៅឯអាល់-ស្យាវីយ៉ាស្កុ - មានន័យថាភ្លើងដែលទៅដល់ប្រជាជាតិបាននី-អាសាដ្ឋ ។ វានឹងឆ្លងកាត់តាមស្មាភ្នំភ្នំ វានឹងមិនទុកឲ្យអ្នកណាមួយដែលបានសង្កត់សង្កិនគ្រួសាររបស់ម្យហ្ន៎ម៉ាដ្ឋ ^{صلوات الله عليه والسلام} រួចជីវិតទេ វានឹងដុតអ្នកនោះ ។ ព្រឹត្តិការណ៍នឹងកើតឡើងមុនអាល់-ក្តីអ៊ីម ^{عجل الله فرجه} ជើបឡើងវិញ ។" (الغيبة: 2/ 48) (الكافي 1: 272 / 48)

***

علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: "فِي يَوْمٍ كَانَ مِثْقَالُهُ حَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ"، قال: فِي يَوْمِ الْقِيَامَةِ حَمْسُونَ مَوْقِفًا، كُلُّ مَوْقِفٍ أَلْفُ سَنَةٍ. (تفسير القمي: الجزء ٢ الصفحة ٣٨٦، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨٦ الحديث: ٩٩ / ١١٠٦٩)**

អាឡី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីម [នៅក្នុងតារាងសៀវភូមិ] បានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} តេឡី ^{صلوات الله عليه والسلام} [៧០:៤] មួយថ្ងៃ ដែលមានអំឡុងពេលស្មើនឹងហាសិបពាន់ឆ្នាំ ថា៖ "ក្នុងថ្ងៃដ៏នុដម្រះមានហាសិបដំណាក់ (កន្លែងឈប់សម្រាក) ដំណាក់នីមួយៗមានអំឡុងពេលមួយពាន់ឆ្នាំ ។" (تفسير القمي 2: 386)

***

* عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُلَيْمَانَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ قَالَ بَصِيرٌ قَالَ بَيْنَمَا رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) دَاتَ يَوْمٍ جَالِسًا إِذْ أَقْبَلَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) إِنَّ فِيكَ شَبَهًا مِنْ عَيْسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَ لَوْ لَا أَنْ

تَقُولُ فِيكَ طَوَائِفٌ مِنْ أُمَّتِي مَا قَالَتِ النَّصَارَى فِي عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ لَقُلْتُ فِيكَ قَوْلًا لَا تَمُرُّ بِمَلَا مِنْ النَّاسِ إِلَّا أَخَذُوا التُّرَابَ مِنْ تَحْتِ
قَدَمَيْكَ يَلْتَمِسُونَ بِذَلِكَ الْبَرَكَهَ

* មិត្តយើងច្រើននាក់បានតំណាលតមកពី [...] អាថ្នី បាស្រៀវ ដែលបានតំណាលថាថ្ងៃមួយ
វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} កំពុងតែធ្វើអធិប្បាយក្នុងអង្គប្រជុំមួយ អាមីរុល-មុមីនីន^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានចូលមកដល់ ។
វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានប្រាប់ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ថា៖ "ក្នុងខ្លួនអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នានឹង អ៊ីសា
عيسى عليه السلام ប៊ីន ម៉ារយ៉ា^{سليمان عليه السلام} ។ ប្រសិនបើពុំមាននិកាយណាមួយក្នុងសហគមន៍ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} និយាយអំពីអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم}
សម្តីដែលពួកកាន់សាសនាគ្រិស្តនិយាយអំពីអ៊ីសា^{عيسى عليه السلام} ប៊ីន ម៉ារយ៉ា^{سليمان عليه السلام} នោះទេ ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នឹងនិយាយអំពី
អ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم} នូវសម្តីមួយដែលនឹងធ្វើឲ្យអ្នកណាដែលបានមករកអ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم} អ្នកនោះនឹងកើបយកដីដានជើង
អ្នក^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ត្រឡប់ទៅវិញដើម្បីស្វែងរកនូវពរជ័យសិរីសួស្តីពីដីដានជើងនោះ ។"

قَالَ فَعَضِبَ الْأَعْرَابِيَّانِ وَالْمُعَبِّرُ بْنُ شُعْبَةَ وَ عِدَّةٌ مِنْ قُرَيْشٍ مَعَهُمْ فَقَالُوا مَا رَضِيَ أَنْ يَضْرِبَ لِابْنِ عَمِّهِ مَثَلًا إِلَّا عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ فَأَنْزَلَ
اللَّهُ عَلَى نَبِيِّهِ (صلى الله عليه وآله) فَقَالَ { وَ لَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُونَ وَ قَالُوا أَلَهْنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ
إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصْمُونَ إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَ جَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ وَ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ مِنْكُمْ } يَعْنِي مِنْ بَنِي هَاشِمٍ
{ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُقُونَ }

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានវចនៈថា៖ "មានអារ៉ាប់ពីរនាក់ក្រែវក្រោធជរមជាមួយ អាល់-មុគ្គីរ៉ា ប៊ីន ស្វីមុតាស្ត
មានពួកគូរ៉យស្ត្រីមួយចំនួនដែរក្នុងបណ្តាពួកគេ ។ ពួកគេបានថា៖ "ដរាបណាគេ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិនបានលើក
ឧទាហរណ៍មួយមកប្រៀបធៀបកូនប្រុស^{صلوات الله عليه وآله وسلم} របស់ឪពុកមា^{عليه السلام} គេ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ជាមួយអ៊ីសា^{عيسى عليه السلام} ប៊ីន ម៉ារយ៉ា^{سليمان عليه السلام}
ទេ ដរាបនោះគេ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មិនសប្បាយចិត្តទេ ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានបើកឲ្យព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه وآله وسلم} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم}
ដឹងថា៖ "[៤៣:៥៧] ពេលគេលើកបុត្ររបស់ម៉ារយ៉ាជាគំរូ ប្រជាជាតិអ្នកសើចចំអកឲ្យខ្លាំងៗ
[៤៣:៥៨] ពួកគេថា៖ "បណ្តាព្រះយើងប្រសើរជាងឬគេ?" ពួកគេបានលើករឿងនេះឡើងដាក់អ្នក
គ្រាន់តែដើម្បីជំទាស់ទេ ។ ពួកគេជាប្រជាជាតិហៃឈ្មោះប្រកែក ។ [៤៣:៥៩] គេគ្រាន់តែជាបាវម្នាក់
ដែលយើងប្រោសប្រណី ។ យើងបានទុកគេជាគំរូសម្រាប់កូនចៅអ៊ីសរ៉ាអ៊ីល ។ [៤៣:៦០] បើយើងចង់
យើងនឹងតែងតាំងពួកទេវតាក្នុងចំណោមពួកអ្នក មានន័យថា បាន-ហ្វាស្ត្រីម ជាអ្នកស្នងបន្តវេននៅលើ
ផែនដី ។

قَالَ فَعَضِبَ الْحَارِثُ بْنُ عَمْرٍو الْفُهَيْرِيُّ فَقَالَ اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ أَنْ بَنِي هَاشِمٍ يَتَوَارَثُونَ هِرَقْلًا بَعْدَ هِرَقْلِ فَأَمَطِرْ عَلَيْنَا
حِجَابًا مِنَ السَّمَاءِ أَوْ آتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ مَقَالَةَ الْحَارِثِ وَ نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ { وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَ أَنْتَ فِيهِمْ وَ مَا كَانَ
اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَ هُمْ يَسْتَعْفِفُونَ }

ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه وآله وسلم} មានវចនៈថា៖ "អាល់-ហ្វារីស្ត ប៊ីន អុរ្ស អាល់-ហ្វ្រីហ្វ ក្រែវក្រោធហើយថា៖ "[៤:៣២]
អស់ឡោះហ្ន៎អើយ! បើនេះជាការពិតមកពីព្រះអង្គមែន ពោលគឺ បាន-ហ្វាស្ត្រីម នឹងទទួលកេរដំណែលត
ពីហ្វ្រីកូល (ស្តេចអធិរាជរមាណ) មួយបន្ទាប់ពីហ្វ្រីកូលមួយគ្រឿងទៅ សូមព្រះអង្គទម្លាក់ភ្លៀងដុំថ្មពីលើ
មេឃមកលើអស់ទូលព្រះបង្គំ ឬដាក់ព្រះទណ្ឌកម្មលើចាប់មកលើអស់ទូលព្រះបង្គំ ។" ដូច្នោះ
អស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه وآله وسلم} បានបើកឲ្យដឹងសម្តីរបស់អាល់-ហ្វារីស្ត បានដាក់ចុះមកនូវអាយ៉ាស្ត្រីនេះគឺ៖ [៤:៣៣] តែ

អល់ឡោះហ្ន៎មិនដាក់ទណ្ឌកម្មពួកគេទេ ខណៈដែលអ្នកកំពុងនៅក្នុងបណ្តាពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ន៎មិនដាក់ទណ្ឌកម្មពួកគេទេខណៈដែលពួកគេអង្វរសូមខមាទោស ។"

ثُمَّ قَالَ لَهُ يَا ابْنَ عَمْرٍو إِنَّمَا تُبْتُ وَ إِنَّمَا رَحَلْتُ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ بَلْ تَجْعَلُ لِسَائِرِ قُرَيْشٍ شَيْئاً مِمَّا بِي يَدِيكَ فَقَدْ ذَهَبَتْ بَنُو هَاشِمٍ بِمَكْرَمَةِ الْعَرَبِ وَالْعَجَمِ

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានប្រាប់គាត់ថា៖ "អ៊ីបន្ទូ អុំរូ អ៊ីយ! ចូរលោកស្មារលាលែងធ្វើកំហុសឬចាកចេញទៅ ។" គាត់បានថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله អ៊ីយ! លោក صلوات الله عليه وآله បានធ្វើដើម្បីពួកគូរិយស្នំទាំងអស់នូវអ្វីមួយដែលនៅក្នុងកណ្តាប់ដៃលោក صلوات الله عليه وآله ព្រោះពួកហ្ន៎មិនបានដណ្តើមយកកិត្យានុភាពរបស់ពួកអារ៉ាប់និងពួកមិនមែនអារ៉ាប់ ។"

فَقَالَ لَهُ النَّبِيُّ (صلى الله عليه وآله) لَيْسَ ذَلِكَ إِلَيَّ ذَلِكَ إِلَى اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ قُلِي مَا يَتَّبِعُنِي عَلَى التَّوْبَةِ وَ لَكِنُ أُرْجِلُ عَنْكَ فِدَاعاً بِرَأْسِيهِ فَرَكَبَهَا فَلَمَّا صَارَ بِظَهْرِ الْمَدِينَةِ أَتَتْهُ جَنْدَلَةٌ فَرَضَحَتْ هَامَتَهُ

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានប្រាប់គាត់ថា៖ "រឿងនេះមិនមែននៅលើខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ទេ តែនៅលើអល់ឡោះហ្ន៎ تبارك وتعالى ។" គាត់បានថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله អ៊ីយ! ចិត្តខ្ញុំមិនទេរទៅរកការស្មារលាលែងធ្វើកំហុសទេ តែខ្ញុំត្រូវតែចាកចេញពីលោក صلوات الله عليه وآله ។" គាត់ឲ្យគេយកជំនិះគាត់មកឲ្យគាត់ ហើយបានចាកចេញទៅ ។ លុះគាត់បានទៅដល់ខាងក្រោយស្រុកអាល់-ម៉ាឌីណាស្ត ឬមួយដុំបានធ្លាក់មកលើគាត់ បានបំបែកលលាដ៏ក្បាលគាត់ ។"

ثُمَّ أَتَى الْوَحْيِي إِلَى النَّبِيِّ (صلى الله عليه وآله) فَقَالَ { سَأَلُ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ، لِلْكَافِرِينَ **بِوَلَايَةِ عَلِيٍّ** لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ } قَالَ فَلْتُ جَعَلْتُ فِدَاكَ إِنَّمَا لَا نَفْرُؤُهَا هَكَذَا فَقَالَ هَكَذَا وَ اللَّهُ نَزَلَ بِهَا جَبْرَيْلُ عَلَى مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) وَ هَكَذَا هُوَ وَ اللَّهُ مُثَبَّتٌ فِي مُصْحَفٍ فَاطِمَةَ (عليها السلام)

បន្ទាប់ពីនោះមកព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានទទួលព្រះរាជបន្ទូលមកថា៖ "[៧០:១] អ្នកសូរម្នាក់បានសូមនូវទណ្ឌកម្មដែលមុខតែនឹងកើតឡើង [៧០:២] លើពួកបដិសេធសទ្ធាចំពោះវិទ្យុយ៉ាស្តរបស់អាលី ពុំមានអ្នកណាអាចកម្ចាត់វាបានឡើយ ។ [៧០:៣] មកពីអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះម្ចាស់របស់បណ្តាជនឡើង ។" លោក (អ្នកអធិប្បាយ) បានថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ! អស់ទូលបង្គំមិនសូត្រដូចនេះទេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ុចនឹងអល់ឡោះហ្ន៎ وعدا ! យ៉ុបរីអ៊ុល عليه បាននាំចុះមកឲ្យមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله ដូចនេះឯង ។ សូមស្ស៊ុចនឹងអល់ឡោះហ្ន៎ وعدا ដូចនេះឯងដែលគេបានកត់ត្រាទុកក្នុងផ្ទាំងស្បែកសំណេរ (មុស្លូហ្ន៎) របស់ហ្ន៎ម៉ាស្ត سلا عليها ។"

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) لِمَنْ حَوْلَهُ مِنَ الْمُتَأَفِّقِينَ انْطَلِقُوا إِلَى صَاحِبِكُمْ فَقَدْ أَتَاهُ مَا اسْتَفْتَحَ بِهِ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ ﴿ وَ اسْتَفْتَحُوا وَ حَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴾ . (الكافي : الجزء ٨ الصفحة ٥٧ الحديث ١٨)

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله បានថ្លែងប្រាប់ពួកលាក់ពុតត្បុតដែលនៅជុំវិញព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ថា៖ "ចូរអស់លោកទៅរកបក្សពួកអស់លោកម្នាក់នោះទៅ ព្រោះគាត់បានទទួលនូវការវិនិច្ឆ័យដែលគាត់បានហៅរកហើយ ។"

អាល់ឡោះហ្ន៎មានព្រះបន្ទូលថា៖ "[១៤:១៥] ពួកគេបានសូមឲ្យវិនិច្ឆ័យ ។ បុគ្គលបំពានបំពានមាន៖ គ្រប់រូបត្រូវខកចិត្ត ។" (18/57:8 الكافي) 14:15, 8:31-33, 43:57-60

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ وَبَعِيدًا ﴿٦﴾

៦. ពួកគេ (ពួកបដិសេធសទ្ធា ។ ល ។) ឃើញថាវា (ទណ្ឌកម្មនោះ ឬ ថ្ងៃដែលរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញ) នៅឆ្ងាយណាស់

وَنَزَلَهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾

៧. យើងឃើញវានៅជិត ។

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾

៨. ថ្ងៃដែលមេឃនឹងដូចលោហធាតុរលាយ

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾

៩. ភ្នំទាំងឡាយនឹងដូចកញ្ចុំរោមសត្វចតុប្បាទ

وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

១០. ពុំមានមិត្តណាម្នាក់នឹងសាកសួរអំពីមិត្តណាម្នាក់ទេ

يُبْصِرُونَهُمْ يَوْمَذُ الْمُجْرِمِ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾

១១. [ទោះបី]គេនឹងឲ្យពួកគេមើលឃើញគ្នា[ក៏ដោយ តែទាំងអស់គ្នានឹងមានអំពល់ខ្វល់ខ្វាយតែរៀងផ្ទាល់ខ្លួនទេ] ។ ជនឧក្រិដ្ឋចង់លោះខ្លួនពីទណ្ឌកម្មនៃថ្ងៃនោះដោយ[ធ្វើពលីកម្ម]បណ្តាកូនប្រុសខ្លួនឯង

وَصَلَحِبَّتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾

១២. ភរិយាខ្លួនឯង បងប្អូនប្រុសខ្លួនឯង

وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ﴿١٣﴾

១៣. ស្រ្តីសាច់ញាតិខ្លួនឯងដែលធ្លាប់ឲ្យជម្រកដល់ខ្លួន[និងធ្លាប់បានការពារខ្លួន]

وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا نُمْ يُنْجِيهِ ﴿١٤﴾

១៤. និងអ្នកណាក៏ដោយដែលមាននៅលើផែនដីដើម្បីនឹងអាចរំដោះខ្លួនគេបាន ។

كَلَّا إِنَّهَا لَظَى ﴿١٥﴾

១៥. មិនបានជាដាច់ខាត! នោះគឺអណ្តាតភ្លើង[នរក]

نَزَّاعَةً لِّلشَّوَى ﴿١٦﴾

១៦. ដែលអូសទាញ[ពួកគេ]ទៅដុត ។

تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى ﴿١٧﴾

១៧. វាហៅរកបុគ្គលណាដែលបែរក្រោយនិងគេចចេញ[ពីសច្ចធម៌]

وَجَمَعَ فَأَوْعَى ﴿١٨﴾

១៨. ដែលប្រមែប្រមូល[ទ្រព្យ] ហើយលាក់[វា]ទុក[មិនបរិច្ចាគទៅលើព្រះមាតាទេ] ។

وَإِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا ﴿١٩﴾

១៩. មនុស្សត្រូវបង្កើតដោយមាននិស្ស័យតក់ក្រហល់ ។

إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢٠﴾

២០. ពេលណាគេជួបប្រទះអកុសល ពេលនោះគេបាត់បង់ការអត់ធ្មត់ ។

وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾

២១. កាលណាគេជួបប្រទះកុសល (ទ្រព្យ) កាលនោះគេក្តាប់ទុក (មិនព្រមបរិច្ចាគ) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦-២១

علي بن إبراهيم: قوله تعالى: "يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ"، قَالَ: الرَّصَاصُ الدَّائِبُ وَ النَّحَّاسُ كَذَلِكَ تَدْوِبُ السَّمَاءُ، و قوله: "وَ لَا يَسْتَلُّ حَمِيمٌ حَمِيمًا" قال: لَا يَنْفَعُ. (تفسير القمّي: الجزء ٢ الصفحة ٣٨٦، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨٧ الحديث: ٩٩ / ١١٠٧٥، بحار الأنوار ج ٧ ص ١٠٦)**

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម [នៅក្នុងតារាងសៀវភៅ] បានផ្លែដំបៅព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ٧០:៩ ហ្ន៎ ទាំងឡាយនឹងដូចកញ្ចក់រោមសត្វចតុប្បាទ ថា៖ "សំណនិងទង់ដៃរលាយដូចគ្នានឹងមេឃរលាយដែរ ។" ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ٧០:១០ ពុំមានមិត្តណាម្នាក់នឹងសាកសួរអំពីមិត្តណាម្នាក់ទេ លោកបានថា៖ "មនុស្សនឹងមិនមានផលប្រយោជន៍[រវាងគ្នានិងគ្នា]ទេ ។" (تفسير القمّي 2: 386)

***

ثم قال: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "يَبْصُرُونَهُمْ" يَقُولُ: «يُعْرِفُونَهُمْ ثُمَّ لَا يَتَسَاءَلُونَ، قَوْلُهُ: "يَوْمَ الْمُحْرَمِ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بَيْنِي * وَ صَاحِبِيهِ وَ أَخِيهِ * وَ فَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ" وَ هِيَ أُمَّهُ الَّتِي وَلَدَتْهُ».

三/四 ហ្ន៎ស្រប ៥៧ - ៥៧ 三/四 ហ្ន៎ស្រប ៥៧

[...] អាហ្វិ អាល់-យ៉ុរូដូ បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពី អាហ្វិ យ៉ុក្តុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្គី^{تعالى} [៧០:១១] គេនឹងឲ្យពួកគេមើលឃើញគ្នា ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ា^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ "ពួកគេនឹងស្គាល់គ្នា (ទៅវិញទៅមក) តែពួកគេមិនសាកសួរគ្នាទេ ។" ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី^{وجل} ជន ឧក្រិដ្ឋចង់លោះខ្លួនពីទណ្ឌកម្មនៃថ្ងៃនោះដោយបណ្តាកូនប្រុសខ្លួនឯង [៧០:១២] ភរិយាខ្លួនឯង បងប្អូនប្រុសខ្លួនឯង [៧០:១៣] ស្រ្តីសាច់ញាតិខ្លួនឯងដែលធ្លាប់ឲ្យជម្រកដល់ខ្លួន ទោះស្រ្តីនោះជា ម្តាយរបស់អ្នកនោះដែលឲ្យកំណើតខ្លួនក៏ដោយ ។" (تفسير القمّي 2: 386)

***

علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: "كَلَّا إِنَّهَا لَأَطَىٰ"، قال: تلتهب عليهم النار، قوله تعالى: "نَزَّاعَةً لِّلشَّوَىٰ" قال: تنزع عينيه و تسود وجهه "تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَ تَوَلَّىٰ"، قال: تجره إليها "وَ جَمَعَ فَأُوَعَىٰ" أي جمع مالا و دفنه و وعاه و لم ينفقه في سبيل الله، و قوله تعالى: "إِنَّ الْإِنسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا" أي حريصا "إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا"، قال: الشر: هو الفقر و الفاقة "وَ إِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا"، قال: الغناء و السعة. (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٣٨٦ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨٨ الحديث: ٩٩ ***(١١٠٧٧/

អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្គីម (នៅក្នុងតារាងសៀវភៅម៉ឺ) បានថ្លែងពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី^{تعالى} [៧០:១៥] មិន បានជាដាច់ខាត! នោះគឺអណ្តាតភ្លើង ថា៖ "ភ្លើងនឹងឆេះទ្រលោមឡើងសម្រាប់ពួកគេ ។ [៧០:១៦] ដែលអូសទាញទៅដុត យកភ្នែកចេញ ធ្វើឲ្យមុខខ្មៅ ។ [៧០:១៧] វាហៅរកបុគ្គលណាដែលបែរក្រោយ និងគេចចេញ លោកបានថា៖ "វានឹងទាក់ទាញទៅរកពួកគេ ។ [៧០:១៨] ដែលប្រមែប្រមូល ហើយ លាក់ទុក ពោលគឺប្រមូលទ្រព្យ កប់វា បិទចាក់សោវាទុក មិនបរិច្ចាគលើផ្លូវអល់ឡោះហ្គី^{وجل} ទេ ។ ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គី^{تعالى} [៧០:១៩] មនុស្សត្រូវបង្កើតដោយមាននិស្ស័យគក់ក្រហល់ ពោលគឺ អន្ទះ អន្ទែង ។ [៧០:២០] ពេលណាគេជួបប្រទះអកុសល ពេលនោះគេបាត់បង់ការអត់ធ្មត់ លោកបានថា៖ "គ្រោះកាចគឺភាពក្រីក្រនិងការអត់បាយ ។ [៧០:២១] កាលណាគេជួបប្រទះកុសល កាលនោះគេក្តាប់ ទុក គឺភាពសម្បូរទ្រព្យនិងភាពសម្បើម ។" (تفسير القمّي 2: 386)

***

* وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مُوسَى التَّوْفَلِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ زَكَرِيَّا الْمُؤَصِّلِيِّ، عَنْ جَابِرِ الْجُعْفِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ جَدِّهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): «أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ لِعَلِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): يَا عَلِيُّ، ... وَ الْمُجْرِمُونَ هُمْ الْمُتَكَبِّرُونَ لَوْلَايَتِكَ...» (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفحة: ٥٣٠؛ تأويل الآيات ٧٣٨/٩: ٢)

* លោកមានប្រសាសន៍ថាអាល់-ម៉ាអុរីច ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន មូសា អាល់-ណោហ្គាលី បានតំណាល ប្រាប់យើងតមកពីមូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ម៉ាអុរីច តមកពីឪពុកលោក តមកពីអាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន ម៉ាស៊ូបុប តមកពី ស្វាការីយ៉ា អាល់-ម៉ៅស្តីលី តមកពី យ៉ុហ្គេរ អាល់-យូស្វ័ហ្គីដែលមានប្រសាសន៍ថា អាហ្វិ យ៉ុក្តុហ្គារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈតមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះអយ្យកោ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈប្រាប់អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ជនឧក្រិដ្ឋគឺជនដែល បដិសេធវិទ្យាយ៉ាស្តុអ្នក ។" (អាល់-ប៊ូរហ្គាន ជុំទី ៥ ហ្វាឌីស្ត ៥៣០)

إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾

២២. លើកលែងតែបណ្តាអ្នកដែលធ្វើនមស្តារ[អស់ឡោះហ្ន៎ដោយស្មោះស្ម័គ្រ]

الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿٢٣﴾

២៣. បណ្តាអ្នកដែលខ្ជាប់ខ្ជួនក្នុងការធ្វើនមស្តារ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ២២-២៣

ثُمَّ قَالَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «ثُمَّ اسْتَشَى فَقَالَ: "إِلَّا الْمُصَلِّينَ" فَوَصَفَهُمْ بِأَحْسَنِ أَعْمَالِهِمْ "الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ" يَقُولُ: إِذَا فَرَضَ عَلَى نَفْسِهِ شَيْئًا مِنَ النَّوَافِلِ دَامَ عَلَيْهِ». (تفسير القمّي : الجزء ٢ الصفحة ٣٨٦ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨٨ الحديث: ٩٩ / ١١٠٧٨)**

[...] អាប៊ូ យ៉ាក្រហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{وحد} ទ្រង់ចែងអំពីការរួចខ្លួន ។ ដូច្នេះព្រះអង្គ ^{وحد} មានព្រះបន្ទូលថា [៧០:២២] លើកលែងតែបណ្តាអ្នកដែលធ្វើនមស្តារ ។ ព្រះអង្គ ^{وحد} រៀបរាប់អំពីពួកគេ ជាមួយទង្វើល្អបំផុតរបស់ពួកគេថា [៧០:២៣] បណ្តាអ្នកដែលខ្ជាប់ខ្ជួនក្នុងការធ្វើនមស្តារ ប្រសិនបើ អ្នកនោះដាក់កម្រិតលើខ្លួនឯងនូវអ្វីមួយដែលឥតបង្ខំនោះ (គឺមិនមែនហ្វារឌូ) គេមិនប្រែប្រួលទេ ។" (تفسير القمّي 2: 386)

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمَّادٍ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ حَرِيزٍ، عَنْ الْأَصْبَغِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ"، قَالَ: «هِيَ الْفَرِيضَةُ»، قُلْتُ: "الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ"؟ قَالَ: «هِيَ النَّافِلَةُ». (الكافي : الجزء ٣ الصفحة ٢٦٩ الحديث ١٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨٨ الحديث: ٩٩ / ١١٠٧٩)**

[...] អាល់-ហ្វារ្យយ័ល៍បានសួរអាប៊ូ យ៉ាក្រហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [៧០:៣៤] បណ្តាអ្នក ដែលធ្វើតម្កល់ក្នុងការធ្វើនមស្តាររបស់ពួកគេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺចាំបាច់ (នមស្តារ ហ្វារឌូ) ។" ខ្ញុំបានថា៖ "[៧០:២៣] បណ្តាអ្នកដែលខ្ជាប់ខ្ជួនក្នុងការធ្វើនមស្តារ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា៖ "នេះគឺឥតបង្ខំ (នមស្តារស៊ូណាត្ត) ។" (الكافي 3: 12/269)

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ ﴿٢٤﴾

២៤. បណ្តាអ្នកដែលមានសិទ្ធិកំណត់ស្រេចហើយលើទ្រព្យខ្លួនមួយចំណែក

لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾

២៥. សម្រាប់អ្នកសូមគេនិងអ្នកខ្វះខាត (ដែលមិនសូមគេទេ)

មើលសូរ្យវិញ្ញាណកថា ១០៧ អាយ៉ាស៊ូ ៧ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ២៤-២៥

مَعْلُومٌ គឺស្វាកាត់និងយុមស៍ ដែលច្បាប់តម្រូវឲ្យបរិច្ចាគ និងសទ្ធាទានឯទៀតដែលគេដឹងច្បាស់ថា ជាសិទ្ធិរបស់ជនក្រីក្រលើទ្រព្យរបស់បណ្តាអ្នកមានទ្រព្យធន ។

مَحْرُومٌ គឺបណ្តាអ្នកទំលក្រ អ្នកខ្វះខាតដែលមិនសូមគេទេ ។

***

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عِيسَى عَنْ سَمَاعَةَ بْنِ مِهْرَانَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ فَرَضَ لِلْفُقَرَاءِ فِي أَمْوَالِ الْأَعْيَاءِ فَرِيضَةً لَا يُحْمَدُونَ إِلَّا بِأَدَائِهَا وَ هِيَ الرِّكَاهُ بِهَا حَقُّنَا دِمَاءَهُمْ وَ بِهَا سُمُّوا مُسْلِمِينَ

មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន យ៉ាស៊ូយ៉ាបានតំណាលតមកពី អាយ៉ាស៊ូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្ឋ តមកពី អ៊ីស្រាម៉ាន ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី សាយ៉ាអុរីច ប៊ិន មិះហ្វ្រែន តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វ្រែស្វាតលើសលំដាប់មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ្រែស្វាត បានដាក់បញ្ញត្តិលើទ្រព្យរបស់អ្នកមានសម្រាប់ជនក្រីក្រ នេះជាកាតព្វកិច្ចដែលមិនអាចចៀសឲ្យបាន (៣៩) បើពួកគេមិនអនុវត្តិទេវាមិនស័ក្តិសមនឹងឋានៈពួកគេទេ នេះគឺស្វាកាត់ ។ ពួកគេពង្រឹងកម្លាំង ឈាមពួកគេដោយស្វាកាត់នេះ គេហៅពួកគេថាមុស្លីមអាស្រ័យស្វាកាត់នេះ ។

وَ لَكِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ فَرَضَ فِي أَمْوَالِ الْأَعْيَاءِ حَقًّا غَيْرَ الرِّكَاهِ فَقَالَ عَزَّ وَ جَلَّ «وَ الَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ» فَالْحَقُّ الْمَعْلُومُ مِنْ غَيْرِ الرِّكَاهِ وَ هُوَ شَيْءٌ يَفْرُضُهُ الرَّجُلُ عَلَى نَفْسِهِ فِي مَالِهِ يَجِبُ عَلَيْهِ أَنْ يَفْرُضَهُ عَلَى قَدْرِ طَاقَتِهِ وَ سَعَةِ مَالِهِ فَيُؤَدِّي الَّذِي فَرَضَ عَلَى نَفْسِهِ إِنْ شَاءَ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَ إِنْ شَاءَ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ وَ إِنْ شَاءَ فِي كُلِّ شَهْرٍ

តែអល់ឡោះហ្វ្រែស្វាតបានដាក់បញ្ញត្តិលើទ្រព្យរបស់អ្នកមានដោយសិទ្ធិផ្សេងពីស្វាកាត់ ។ ដូច្នោះ អល់ឡោះហ្វ្រែស្វាតមានព្រះបន្ទូលថា [៧០:២៤] បណ្តាអ្នកដែលមានសិទ្ធិកំណត់ស្រេចហើយលើទ្រព្យខ្លួន មួយចំណែក ។ "សិទ្ធិកំណត់ស្រេចហើយ" គឺអ្វីមួយដែលផ្សេងពីស្វាកាត់ គឺអ្វីមួយដែលបុរសដាក់កំហិត លើខ្លួនឯងទាក់ទិននឹងទ្រព្យរបស់ខ្លួន ។ ដោយតម្រូវទៅតាមកម្លាំងខ្លួនឯងនិងទំហំទ្រព្យរបស់ខ្លួន ។ ដូច្នោះអ្នកនោះបរិច្ចាគអ្វីដែលខ្លួនដាក់មកលើខ្លួនឯង រៀងរាល់ថ្ងៃប្រសិនបើគេមានបំណង រៀងរាល់ថ្ងៃ សុក្រប្រសិនបើគេមានបំណង និងរៀងរាល់ខែប្រសិនបើគេមានបំណង ។"

وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَيْضاً [...] «يُنْفِقُوا بِمَا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً» [...] (الكافي : الجزء ٣ الصفحة ٤٩٨)

អល់ឡោះហ្វ្រែស្វាតមានព្រះបន្ទូលដែរថា៖ [១៤:៣១] បរិច្ចាគអ្វីដែលយើងបានប្រទានឲ្យពួកគេនោះជា សទ្ធាទាន ដោយបិទបាំងឬដោយឲ្យគេដឹង ។ (الكافي 3: 8/498)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ فَضَالَةَ بْنِ أَيُّوبَ، عَنْ أَبِي الْمَعْرُفِ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، قَالَ: كُنَّا عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ مَعَنَا بَعْضُ أَصْحَابِ الْأَمْوَالِ، فَذَكَرُوا الرِّكَاهَ، فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ الرِّكَاهَ لَيْسَ يُحْمَدُ بِهَا

صَاحِبُهَا، إِنَّمَا هُوَ شَيْءٌ ظَاهِرٌ، إِنَّمَا حَقَّنَ بِهَا دَمَهُ، وَ سُمِّيَ بِهَا مُسْلِمًا، وَ لَوْ لَمْ يُؤَدِّهَا لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلَاةٌ، وَ إِنَّ عَلَيْكُمْ فِي أَمْوَالِكُمْ عَيْرَ الرِّكََاةِ»

[...] អាចិ បាស្មៀវបានថ្លែងថាយើងបាននៅជុំជាមួយ អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} នៅជាមួយយើង មានម្ចាស់ទ្រព្យម្នាក់ (អ្នកមាន) ចំនួនជាប់ខ្លួនផង កាលដែលគេបានថ្លែងអំពីស្វាកាតុំ ។ អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ស្វាកាតុំមិនមែនអ្វីមួយដែលធ្វើឲ្យគេកោតសរសើរអ្នកបរិច្ចាគវា នោះទេ តែវាជាអ្វីមួយដែលអាចមើលឃើញ ។ តែវាធ្វើឲ្យឈាមអ្នកនោះត្រូវសង្រ្គោះ គេហៅអ្នកនោះ ថាមុស្លីមអាស្រ័យស្វាកាតុំនោះ ។ បើអ្នកនោះមិនបរិច្ចាគស្វាកាតុំនោះទេ គេនឹងមិនទទួលយកការ បំពេញនមស្ការ (ស្រ្តីឡាតុំ) របស់អ្នកនោះទេ ។ មានកាតព្វកិច្ចលើអស់លោកទាក់ទិននឹងទ្រព្យរបស់អស់ លោកផ្សេងពីស្វាកាតុំទៀត ។"

[قُلْتُ: أَصْلَحَكَ اللهُ، وَ مَا عَلَيْنَا فِي أَمْوَالِنَا غَيْرَ الرِّكََاةِ؟] فَقَالَ: «سُبْحَانَ اللهِ! أَمَا تَسْمَعُ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ فِي كِتَابِهِ: ”وَ الَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ * لِلسَّائِلِ وَ الْمَحْرُومِ“». قَالَ: قُلْتُ: مَاذَا الْحَقُّ الْمَعْلُومُ الَّذِي عَلَيْنَا؟ قَالَ: «هُوَ الشَّيْءُ يَعْمَلُهُ الرَّجُلُ فِي مَالِهِ، يُعْطِيهِ فِي الْيَوْمِ أَوْ فِي الْجُمُعَةِ أَوْ فِي الشَّهْرِ، قَلَّ أَوْ كَثُرَ، غَيْرَ أَنَّهُ يَدُومُ عَلَيْهِ». (الكافي: الجزء 3 الصفحة 499 الحديث 9، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: 5 صفحات: 489 الحديث: 99 / 11083)**

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថែរក្សាព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ អ្វីទៅដែលជាកាតព្វកិច្ចលើយើងទាក់ទិន នឹងទ្រព្យរបស់យើងក្រៅពីស្វាកាតុំនោះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមថ្វាយសេចក្តីរុងរឿង ចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ។ លោកមិនបានឮអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ [៧០:២៤] បណ្តាអ្នកដែលមានសិទ្ធិកំណត់ស្រេចហើយលើទ្រព្យខ្លួនមួយចំណែក [៧០:២៥] សម្រាប់ អ្នកសូមគេនឹងអ្នកខ្វះខាត?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អ្វីទៅ "សិទ្ធិកំណត់ស្រេចហើយ" ដែលជាកាតព្វកិច្ចមក លើយើងនោះ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "វាជាអ្វីមួយដែលបុគ្គលប្រព្រឹត្តលើទ្រព្យរបស់ខ្លួន ។ គេ បរិច្ចាគទ្រព្យនោះក្នុងពេលថ្ងៃ ឬក្នុងថ្ងៃសុក្រ ឬក្នុងខែ តិចឬច្រើន ក្រៅពីស្វាកាតុំ ។ គេខ្ជាប់ខ្ជួនធ្វើ បែបនេះ (គឺព្យាយាមបរិច្ចាគស្វាកាតុំនេះក្រៅពីស្វាកាតុំឯទៀត) ។" (الكافي: 3/ 499)

***

وَ عَنْهُ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَبْدِ اللهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ الْحُبَّاجِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْأَنْصَارِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «إِنَّ رَجُلًا جَاءَ إِلَى أَبِي عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) فَقَالَ لَهُ: أَحْبَبْتَنِي عَنْ قَوْلِ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ”وَ الَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ * لِلسَّائِلِ وَ الْمَحْرُومِ“ مَا هَذَا الْحَقُّ الْمَعْلُومُ؟ فَقَالَ لَهُ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): الْحَقُّ الْمَعْلُومُ: الشَّيْءُ يُخْرِجُهُ الرَّجُلُ مِنْ مَالِهِ، لَيْسَ مِنَ الرِّكََاةِ، وَ لَا مِنَ الصَّدَقَةِ الْمَقْرُوضَتَيْنِ.

[...] អាល់-ក្លីស៊ីម ប៊ិន អាប់ខុល-រ៉ោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មាន អាល់-អាន់ស្រីវី បានថ្លែងថាខ្ញុំបានឮ អាចិ យ៉ាកុំហ្សារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "បុរសម្នាក់បានមកជួបព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ីសៃនី^{صلوات الله عليه والسلام} ។ គាត់បាន ទូលព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រាប់ទូលបង្គំឲ្យបានជ្រាបអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} [៧០:២៤] បណ្តាអ្នកដែលមានសិទ្ធិកំណត់ស្រេចហើយលើទ្រព្យខ្លួនមួយចំណែក [៧០:២៥] សម្រាប់ អ្នកសូមគេនឹងអ្នកខ្វះខាត ។ អ្វីទៅ "សិទ្ធិកំណត់ស្រេចហើយ" នោះ?" អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ីសៃនី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈប្រាប់គាត់ ថា៖ "'សិទ្ធិកំណត់ស្រេចហើយ" គឺអ្វីដែលមនុស្សយកចេញមកពីទ្រព្យរបស់ខ្លួន

ដែលមិនមែនមកពីស្មាកាតុទេ ហើយក៏មិនមែនមកពីទាន (ស្វ័យ្យាក្មេត្ត) ទេដែរ ។ ទាំងពីរនេះត្រូវដាក់
មកឲ្យបុគ្គលប្រតិបត្តិ (គឺជាបញ្ញត្តិ) ។"

قَالَ: فَإِذَا لَمْ يَكُنْ مِنَ الرَّكَاتِ وَلَا مِنَ الصَّدَقَةِ، فَمَا هُوَ؟ فَقَالَ: هُوَ الشَّيْءُ يُخْرِجُهُ الرَّجُلُ مِنْ مَالِهِ، إِنْ شَاءَ أَكْثَرَ، وَإِنْ شَاءَ أَقَلَّ، عَلَى
قَدْرِ مَا يَمْلِكُ. فَقَالَ لَهُ الرَّجُلُ: فَمَا يَصْنَعُ بِهِ؟ قَالَ: يَصِلُ بِهِ رَحْمَةً وَ يُقْوِي بِهِ ضَعِيفًا، وَ يَحْمِلُ بِهِ كَلًّا، أَوْ يَصِلُ بِهِ أَخًا لَهُ فِي اللَّهِ لِثَابِتَةٍ
تَنْوِيهِ، فَقَالَ الرَّجُلُ: "اللَّهُ يَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ"». (الكافي : الجزء ٣ الصفحة ٥٠٠ الحديث ١١ ، البرهان في تفسير القرآن:
الجزء: ٥ صفحات: ٤٩٠ الحديث: ٩٩ / ١١٠٨٥)**

គាត់បានទូលថា៖ "បើវាមិនមកពីស្មាកាតុទេ មិនមកពីទានទេ តើវាជាអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចន៖
ថា៖ "នេះគឺអ្វីដែលបុគ្គលហូតមកពីទ្រព្យរបស់ខ្លួន ច្រើនក្តី តិចក្តី ស្រេចតែលើបំណងអ្នកនោះ តាម
លទ្ធភាពរបស់ខ្លួន ។" បុរសនោះបានសួរព្រះអង្គថា៖ "តើអ្នកនោះយកវាទៅធ្វើអ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام}
មានវចន៖ថា៖ "គេជួយសាច់ញាតិគេដោយចំណែកនេះ ទទួលភ្ញៀវដោយចំណែកនេះ ជួយរំលែកបន្ទុក
ដោយចំណែកនេះ (ពង្រឹងបង្អែកអ្នកអន់ខ្សោយ) ជួយបងប្អូនគេដែលនៅលើមាតិកាអស់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} ឬ
ជួយរុញច្រាន[បញ្ឈា]ឲ្យបងប្អូននោះ ។" បុរសរូបនោះបានទូលថា៖ "[៦:១២៤] អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់
ញាណបំផុតថាព្រះអង្គគួរដាក់ព្រះរាជសារព្រះអង្គនៅត្រង់ណា ។" (الكافي 3: 11 / 500)

***

وَ فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ وَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) أَنَّهُمَا قَالَا: «الْمَحْرُومُ: الرَّجُلُ الَّذِي لَيْسَ بِعَقْلِهِ بَأْسٌ، وَ لَمْ يُبْسَطْ لَهُ
فِي الرِّزْقِ، وَ هُوَ مُخَارَفٌ»». (الكافي : الجزء ٣ الصفحة ٥٠٠ الحديث ١٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٩٠
الحديث: ٩٩ / ١١٠٨٧)***

នៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍មួយទៀត អាហ្វិ យ៉ាកុប្យារ^{صلوات الله عليه والسلام} និងអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចន៖
ថា៖ "អ្នកខ្លះខាតគឺបុរសដែលមិនខ្វះខាតសតិបញ្ញាទេ ។ អ្នកនោះពុំមានគ្រឿងទ្រង់ជីវិតច្រើនទេ អ្នក
នោះទីលក្រ ។" (الكافي 3: 12 / 500)

***

مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ
(عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): «أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ أَبَا جَعْفَرٍ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ الَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ
* لِلسَّائِلِ وَ الْمَحْرُومِ"، فَقَالَ لَهُ أَبِي: إِحْفَظْهُ يَا هَذَا وَ انْظُرْ كَيْفَ تَرَوِي عَنِّي، إِنَّ السَّائِلَ وَ الْمَحْرُومَ شَأْنُهُمَا عَظِيمٌ، أَمَّا السَّائِلُ فَهُوَ
رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي مَسْأَلَةِ اللَّهِ هُمْ فِي حَقِّهِ، وَ الْمَحْرُومُ هُوَ مَنْ حَرَّمَ الحُمُسَ: أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَ ذُرِّيَّتُهُ
الأئِمَّةُ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ)، هَلْ سَمِعْتَ وَ فَهَمْتَ؟ لَيْسَ هُوَ كَمَا يَقُولُ النَّاسُ»». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٢٤
الحديث ٥ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٩١ الحديث: ٩٩ / ١١٠٨٩)**

[...] អាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ាកុប្យារ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចន៖តមកពីព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គថា៖ "បុរស
ម្នាក់បានសួរ អាហ្វិ យ៉ាកុប្យារ^{صلوات الله عليه والسلام} មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អុលី^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎^{وَجَدَّ} [៧០:២៤]
បណ្តាអ្នកដែលមានសិទ្ធិកំណត់ស្រេចហើយលើទ្រព្យខ្លួនមួយចំណែក [៧០:២៤] សម្រាប់អ្នកស្វមគេ
និងអ្នកខ្វះខាត ។ ព្រះបិតា^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់បុរសនោះថា៖ "លោកគប្បីចងចាំវា ហើយគិតមើលថា

លោកធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍រឿងនេះពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ដូចម្តេចខ្លះ ។ អ្នកសូមនិងអ្នកខ្វះខាតនោះ កិត្តិគុណ
របស់អ្នកទាំងពីររូបនេះធំធេងណាស់ ។ ចំណែកឯអ្នកសូម គេ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺរស្មីលុលឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم អល់ឡោះហ្ន៎
នឹងសាកសួរពួកគេទាក់ទិននឹងព្រះរាជសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم ។ រីឯអ្នកខ្វះខាត គេ صلوات الله عليه وآله وسلم គឺបុគ្គលដែល
ត្រូវគេដកហូតយុមស៍ គឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាហ្វិ ត្រីលីប صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រមទាំងអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ
ព្រះរាជវង្សានុវង្ស عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ តើលោកឮហើយយល់ទេ ? នេះមិនដូចអ្វីដែលមហា
ជននិយាយនោះទេ ។" (تأويل الآيات : 2 / 5 / 724)

وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٦٦﴾

២៦. បណ្តាអ្នកដែលព្រមទទួលស្គាល់ដោយស្មោះថាមានថ្ងៃព្រះសាសនា

وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ ﴿٦٧﴾

២៧. បណ្តាអ្នកដែលខ្លាចទណ្ឌកម្មព្រះម្ចាស់ពួកគេ ។

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا مُنَّوْنَ ﴿٦٨﴾

២៨. ការពិត ព្រះទណ្ឌកម្មរបស់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ ពុំមានអ្នកណាមួយអាចគេចផុតឡើយ

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៦-២៨

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْعَبَّاسِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ عَاصِمِ بْنِ حُمَيْدٍ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي
جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ"، قَالَ: «بِخُرُوجِ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (الكافي : الجزء ٨
الصفحة ٢٨٧ الحديث ٤٣٢ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٩١ الحديث: ٩٩ / ١١٠٩٠)**

[...] អាហ្វិ យ៉ុក្តុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ صلوات الله عليه وآله وسلم [៧០:២៦] បណ្តាអ្នកដែលព្រមទទួល
ស្គាល់ដោយស្មោះថាមានថ្ងៃព្រះសាសនា ថា៖ "[ព្រមទទួលស្គាល់នូវ]ការងើបឡើងរបស់អាល់-ក្លីអ៊ីម
(الكافي : 8 / 287 / 432) " ។" عجل الله فرجه

وَالَّذِينَ هُمْ لِأُزْوَجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٦٩﴾

២៩. បណ្តាអ្នកដែលការពារខ្លួនរបស់ខ្លួន

إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٧٠﴾

៣០. លើកលែងតែជាមួយភរិយាពួកគេនិងស្ត្រីដែលពួកគេគ្រប់គ្រង [ស្របតាមច្បាប់អល់ឡោះហ្ន៎] ។
ក្នុងករណីនេះពួកគេពុំមានទោសទេ ។

فَمَنْ أَبْتَعَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧١﴾

៣១. តែអ្នកណាដែលស្វែងរកហួសពីនេះ (ស្ត្រីផ្សេងពីពួកនាង) អ្នកនោះប្រព្រឹត្តល្មើស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ២៩-៣១

مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مُوسَى، عَنِ إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي سَارَةَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْهَا، يَغْنِي الْمُنْتَعَةَ؟ فَقَالَ لِي: «حَلَالٌ، فَلَا تَتَزَوَّجُ إِلَّا عَقِيفَةً، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: " وَ الَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ" وَ لَا تَضَعُ فَرْجَكَ حَيْثُ لَا تَأْمَنُ عَلَيَّ ذَرَاهِمَكَ.» (الكافي: الجزء ٥ الصفحة ٤٥٣ الحديث ٢، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٩١ الحديث: ٩٩/ ١١٠٩١)**

[...] អាចិ សារ៉េ:ត៍បានថ្លែងថាខ្ញុំបានសួរ អាចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "មានន័យថា មុតអុស៊ុំ មែនទេ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "គេអនុញ្ញាតឲ្យ ។ ដូច្នោះចូរលោកកុំរៀបការជាមួយអ្នកណាក្រៅពីអ្នកបរិសុទ្ធ ។ អល់ឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា [៧០:២៩] បណ្តាអ្នកដែលការពារខ្លួនរបស់ខ្លួន ។ ចូរលោកកុំដាក់ខ្លួនរបស់លោកត្រង់កន្លែងណាមួយដែលលោកមិនអាចធានា ខ្សៀវហ្ន៎លោកបានឡើយ (អ្នកទទួលកេរ្តិ៍មរតក/កូនៗ) ។" (2 /453 :5 الكافي)

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٣٢﴾

៣២. បណ្តាអ្នកដែលរក្សាទុកយ៉ាងសុចរិតនូវបញ្ញើដែលគេបានផ្ញើទុកនឹងពួកគេ ដែលគោរពពាក្យសន្យារបស់ខ្លួន ។

وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾

៣៣. បណ្តាអ្នកដែលសុចរិតនិងទៀងត្រង់ក្នុងការធ្វើជាសាក្សី

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٣٤﴾

៣៤. បណ្តាអ្នកដែលផ្អិតផ្អង់[ឲ្យត្រឹមត្រូវ]ក្នុងការធ្វើនមស្តាររបស់ខ្លួន [ទាំងក្នុង ទាំងក្រៅ] ។

أُولَئِكَ فِي جَنَّتٍ مُّكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾

៣៥. ជនទាំងនោះនឹងបាននៅក្នុងសួនសួតិ ប្រកបដោយកិត្តិយស ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ៣២-៣៥

ابنُ بَابُوَيْهٍ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى بْنِ الْمُتَوَكَّلِ، بِإِسْنَادِهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْمَاضِي (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "إِلَّا الْمُصَلِّينَ * الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ"، قَالَ: «أُولَئِكَ وَ اللَّهُ أَصْحَابُ الْحَمْسِينَ مِنْ شِيعَتِنَا» قَالَ: قُلْتُ: " وَ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ"؟ قَالَ: «أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْحَمْسِ [صَلَوَاتٍ] مِنْ شِيعَتِنَا» قَالَ: قُلْتُ: " وَ أَصْحَابُ الْيَمِينِ"؟ قَالَ: «هُم وَ اللَّهُ مِنْ شِيعَتِنَا.» (تأويل الآيات: الجزء ٢ الصفحة ٧٢٤ الحديث ٤، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٨٨ الحديث:

[...] អាថ្នី អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-ម៉ាឌី صلوات الله عليه والسلام (អ៊ីម៉ាទី صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَدَّ [៧០:២២] លើកលែងតែបណ្តាអ្នកដែលធ្វើនមស្តារ [៧០:២៣] បណ្តាអ្នកដែលខ្ជាប់ខ្ជួនក្នុងការធ្វើនមស្តារ ថា៖ "សូមស្ស្យថចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَدَّ ជនទាំងនេះជាបក្សពួករបស់ហាសិបប្រការក្នុងចំណោមស្តីអុស្តុយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ (គឺអ្នកធ្វើប្រការហាសិប) ។" លោក[អ្នកអធិប្បាយ]បានថាខ្ញុំបានទូលថា៖ "[អ្វីទៅ] [២៣:៩] បណ្តាអ្នកដែលព្យាយាមរក្សានមស្តារពួកគេ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ជនទាំងនេះជាបក្សពួករបស់ប្រាំប្រការ (គឺអ្នកនមស្តារ) ក្នុងចំណោមស្តីអុស្តុយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "[អ្វីទៅ] [៥៦:២៧] បណ្តាជនខាងស្តាំដែ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស្យថចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ وَجَدَّ ! ជនទាំងនេះជាស្តីអុស្តុយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ។" (4 / 724 : 2) تَأْوِيلَ الْآيَاتِ

فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قَبْلَكَ مُهْطِعِينَ ﴿٣٦﴾

៣៦. ពួកបដិសេធសទ្ធាកើតអ្វីបានជារូសរាន់ទៅរកអ្នក

عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٧﴾

៣៧. មកពីខាងស្តាំ មកពីខាងឆ្វេង ជាក្រុមៗ ?

أَيُّظْمَعُ كُلُّ أَمْرِي مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾

៣៨. ពួកគេរាល់គ្នាបំប៉ងប្រាថ្នាចូលឋានសួគ៌បរមសុខឬ ?

كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

៣៩. ទេ ការពិត យើងបានបង្កើតពួកគេមកពីអ្វីដែលពួកគេដឹងស្រាប់ហើយ ។

فَلَا أَقْسَمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَدِرُونَ ﴿٤٠﴾

៤០. ទេ អញសូមស្ស្យថចំពោះព្រះម្ចាស់នៃបណ្តាទិសបូព៌ា (ទិសខាងកើត) និងបណ្តាទិសបស្ចឹម (ទិសខាងលិច)ថាយើងអាច

عَلَىٰ أَنْ تُبَدَّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٤١﴾

៤១. ផ្លាស់ប្តូរជាមួយអ្នកដែលប្រសើរលើសពួកគេ ។ ពុំមានអ្នកណាអាចឈ្នះយើងទេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣៦-៤១

الطَّبْرَسِيُّ فِي (الإحتجاج): عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، قَالَ: حَطَبْنَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَلَىٰ مِنْبَرِ الْكُوفَةِ، فَحَمَدَ اللَّهُ وَ أَثْنَىٰ عَلَيْهِ، ثُمَّ قَالَ: «أَيُّهَا النَّاسُ، سَلُونِي فَإِنَّ بَيْنَ جَوَانِحِي عِلْمًا» فَقَامَ إِلَيْهِ ابْنُ الْكُؤَاءِ، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، مَا الدَّرَائِيَاتِ ذُرُوءُ؟ قَالَ: «الرِّيَاحُ»

قَالَ: فَمَا الْحَمَلَاتُ وَقِرًا قَالَ: «السَّحَابُ»، قَالَ: فَمَا الْجَارِيَاتُ يُسْرًا قَالَ: «السُّنُنُ» قَالَ: فَمَا الْمُقَسِّمَاتُ أَمْرًا؟ قَالَ: «الْمَلَائِكَةُ».

[...] អាល់-អាម៉ាតូប៉ាត់ ប៊ីន ណាបាតាស៊ុប្តានច្រើនថា អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសម្តែងធម៌នៅលើ វេទិកា ឯស្រុកអាល់-តូហ្សាស៊ុ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានធ្វើសក្តារបូជាអល់ឡោះហ្គ្រូនិងលើកតម្កើងព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ហើយមានវចនៈថា៖ "ប្រជារាស្ត្រអីយ! ចូរសូរខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មកចុះ ព្រោះនៅចន្លោះផ្ទាំងជំនីរខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះ អភិញ្ញា ។" អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ីបានងើបឡើងហើយថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អីយ! អ្វីទៅ [៥១:១] អ្វីដែលធ្វើឲ្យខ្លាត់ខ្លាយ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថានេះគឺខ្យល់ ។ គាត់បានថា៖ "[៥១:២] អ្វីដែលលី វែកបន្តិក?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថានេះគឺពពក ។ គាត់បានទូលថា៖ "[៥១:៣] អ្វីដែលអិលយ៉ាង ងាយស្រួល?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថានេះគឺនាវា ។ គាត់បានទូលថា៖ "អ្វីទៅ [៥១:៤] បណ្តាអ្នក ចែកព្រះបញ្ជា?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថានេះគឺបណ្តាទេវតា ។"

قَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، وَجَدْتُ كِتَابَ اللَّهِ يَنْقُضُ بَعْضُهُ بَعْضًا، قَالَ: «تَكَلَّمَ أَنتَ يَا بَنَ الْكَوَاءِ، كِتَابَ اللَّهِ يُصَدِّقُ بَعْضُهُ بَعْضًا، وَ لَا يَنْقُضُ بَعْضُهُ بَعْضًا، فَسَلْ عَمَّا بَدَأَ لَكَ؟» قَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، سَمِعْتُهُ يَقُولُ: «رَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ» وَ قَالَ فِي آيَةٍ أُخْرَى: «رَبِّ الْمَشْرِقِينَ وَ رَبِّ الْمَغْرِبِينَ»، وَ قَالَ فِي آيَةٍ أُخْرَى: «رَبِّ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ».

គាត់បានទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អីយ! ទូលបង្គំបានឃើញមាននៅក្នុងព្រះមហាគម្ពីរ អល់ឡោះហ្គ្រូនិរអ្វី (គឺអាយ៉ាស៊ុ) ដែលធ្វើឲ្យអ្វី (គឺអាយ៉ាស៊ុ) មួយទៀតមោយៈ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈថា៖ "អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ីអីយ សូមឲ្យម្តាយលោកអស់សង្ឃឹមលើរូបលោក! ព្រះមហាគម្ពីរ អល់ឡោះហ្គ្រូនិ (គឺអាយ៉ាស៊ុ) ទទួលស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមកថាពិត (គឺអះអាងបញ្ជាក់) មិនមាន [អាយ៉ាស៊ុ]មួយណាធ្វើ[អាយ៉ាស៊ុ]មួយណាមោយៈទេ ។ ដូច្នេះចូរលោកសូរមកចុះ តាមតែលោកនឹក ឃើញ ។" គាត់បានថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} អីយ! ទូលបង្គំបានឮព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះបន្ទូលថា [៧០:៤០] អញសូមសួរចំពោះព្រះម្ចាស់នៃបណ្តាទិសបូព៌ានិងបណ្តាទិសបស្ចឹម ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះ បន្ទូលក្នុងអាយ៉ាស៊ុមួយទៀតថា [៥៥:១៧] ព្រះម្ចាស់របស់ទិសបូព៌ាទាំងពីរ ព្រះម្ចាស់របស់ទិសបស្ចឹម ទាំងពីរ ។ នៅក្នុងអាយ៉ាស៊ុមួយទៀត [២៦:២៨] ព្រះម្ចាស់ទិសខាងកើតនិងទិសខាងលិច ។"

قَالَ: «تَكَلَّمَ أَنتَ يَا بَنَ الْكَوَاءِ، هَذَا الْمَشْرِقُ وَ هَذَا الْمَغْرِبُ، [وَ أَمَّا قَوْلُهُ: «رَبِّ الْمَشْرِقِينَ وَ رَبِّ الْمَغْرِبِينَ» فَإِنَّ مَشْرِقَ الشِّتَاءِ عَلَى حِدَةٍ، وَ مَشْرِقَ الصَّيْفِ عَلَى حِدَةٍ، أَمَا تَعْرِفُ ذَلِكَ مِنْ قُرْبِ الشَّمْسِ وَ بُعْدِهَا؟ وَ أَمَّا قَوْلُهُ: «رَبِّ الْمَشَارِقِ وَ الْمَغَارِبِ» فَإِنَّ لَهَا ثَلَاثَ مِائَةٍ وَ سِتِّينَ بُرْجًا، تَطَّلِعُ كُلَّ يَوْمٍ مِنْ بُرْجٍ وَ تَعْرُبُ فِي آخَرٍ، فَلَا تَعُودُ إِلَيْهِ إِلَّا مِنْ قَابِلٍ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ». (الإحتجاج : الصفحة ٢٥٩ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٩٢ الحديث: ٩٩ / ١١٠٩٤)**

ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ៊ីបនូ អាល់-កាវ៉ាអ៊ីអីយ សូមឲ្យម្តាយលោកអស់សង្ឃឹមលើរូបលោក! នេះ គឺទិសខាងកើត នេះគឺទិសខាងលិច ។ ឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} [៥៥:១៧] ព្រះម្ចាស់របស់ទិសបូព៌ាទាំង ពីរ ព្រះម្ចាស់របស់ទិសបស្ចឹមទាំងពីរ នេះគឺទិសខាងកើតរបស់រដូវត្រជាក់ដោយមានកំណត់ នេះគឺទិស ខាងលិចរបស់រដូវក្តៅដោយមានកំណត់ ។ តើលោកដឹងទេថាដូងអាទិត្យនៅជិតបូព៌ានៅឆ្ងាយប៉ុណ្ណាទេ ? រីឯព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} [៧០:៤០] អញសូមសួរចំពោះព្រះម្ចាស់នៃបណ្តាទិសបូព៌ានិងបណ្តាទិស បស្ចឹម វាមាន ៣៦០ តារានិករ (ក្រុមផ្កាយ) ។ [ដូងអាទិត្យ]លេចឡើងពីក្នុងតារានិករនីមួយៗ ហើយ

លិចបាត់នៅក្នុងតារាងនិករមួយទៀត ។ វានឹងមិនត្រឡប់ទៅវិញទេ ក្រៅពីពេលជួបជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃពិសេស មួយនោះក្នុងឆ្នាំ បន្ទាប់ ។" (259: الاحتجاج)

***

شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيُّ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ البَرْقِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سُلَيْمَانَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) [في قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ]: "فَلَا أَقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ"، قَالَ: «الْمَشَارِقُ: الْأَنْبِيَاءُ، وَالْمَغَارِبُ: الْأَوْصِيَاءُ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ)». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٢٥ الحديث ٦ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٩٣ الحديث: ٩٩ (١١٠٩٥/)**

[...] អាច្ចិ អាប៊ុបខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎^{رحمته} [៧០:៤០] ទេ អញសូមសួរថា ចំពោះព្រះម្ចាស់នៃបណ្តាទិសបូព៌ានិងបណ្តាទិសបស្ចឹម ថា៖ "បណ្តាទិសបូព៌ាគឺបណ្តាព្រះសាស្តា^{عليهم السلام} ឯបណ្តាទិសបស្ចឹមគឺបណ្តាព្រះឧត្តរាធិការ^{عليهم السلام} ។" (1/725: 2) (تأويل الآيات : 6/725)

فَذَرَهُمْ يَجُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلْقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿٤٢﴾

៤២. ចូរអ្នកទុកឲ្យពួកគេលេងបំបែកក្នុងសម្តីឥតខ្ចីសារនិងការលេងសប្បាយចុះ លុះពួកគេបានជួបថ្ងៃ ដែលគេបានសន្យាជាមួយពួកគេរួចហើយ ។

يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَى نُصُبٍ يُوفِضُونَ ﴿٤٣﴾

៤៣. ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងចេញពីផ្ទះយ៉ាងលឿនដូចពួកគេស្ទុះទៅរកថ្មតម្កល់ណាមួយ (គឺរូបបដិមា) អញ្ចឹង ។

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

៤៤. ពួកគេនឹងដាក់ភ្នែក ភាពអាម៉ាស់នឹងគ្របដណ្តប់ពួកគេ ។ នេះគឺថ្ងៃដែលគេបានសន្យាជាមួយពួក គេហើយ ។

អធិប្បាយអយ៉ាស៊ូ ៤២-៤៤

* عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَنَسَةَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: اسْتِمَاعُ الْغِنَاءِ وَاللَّهُو يُنْبِثُ التَّفَاقُ فِي الْقَلْبِ كَمَا يُنْبِثُ الْمَاءُ الزَّرْعَ . (الكافي ج ٦ ص ٤٣٤)

* អាស៊ី ប៊ិន ឺប្រាអ៊ីមមានប្រសាសន៍តមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីយបន្ទូ ម៉ាស៊ូប៊ុប តមកពី អាណុំបាសាស៊ូ តមកពី អាច្ចិ អាប៊ុបខុលឡោះហ្ន៎^{صلوات الله عليه والسلام}ដែលមានវចនៈថា៖ "ស្តាប់ចំរៀង (ភ្លេង) និងសម្តីឥត ខ្ចីសារធ្វើឲ្យកើនពុតត្បូតនៅក្នុងចិត្ត ដូចទឹកធ្វើឲ្យដំណាំដុះ ។" (الكافي ج ٦ ص ٤٣٤)

***

شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيُّ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ خَالِدٍ، عَنِ ابْنِ سَمَاعَةَ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ مُبَيْرٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "لِخَاشِعَةٍ أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ"، قَالَ: «يَعْنِي يَوْمَ خُرُوجِ

الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)». (تأويل الآيات : الجزء ٢ الصفحة ٧٢٦ الحديث ٧ ، البرهان في تفسير القرآن: الجزء: ٥ صفحات: ٤٩٣ الحديث: ٩٩ / ١١٠٩٧)**

[...] អាច្ច យ៉ាក្កហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} (គឺអ៊ីម៉ា មូហាំម៉ាដ្ច បាត្រូវ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎
[៧០:៤៤] ពួកគេនឹងដាក់ភ្នែក ភាពអាម៉ាស់នឹងគ្របដណ្តប់ពួកគេ ។ នេះគឺថ្ងៃដែលគេបានសន្យា
ជាមួយពួកគេហើយ ថា៖ "មានន័យថាថ្ងៃដែលអាល់-ក្លីអ៊ីម^{عجل الله فرجه} នឹងងើបឡើងវិញ ។"
(تأويل الآيات :2 : 7 / 726)

ពាក្យរាយ

- បង្ការយ៉ាងណាបាត់ពេលដេកលក់ ឲ្យសូត្រ ស៊ីរ៉ោះត្ថិ ៧០ ។..... ៣
- ផុតពីការទូទាត់ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ឲ្យសូត្រស៊ីរ៉ោះត្ថិ ៧០ ឲ្យញយ ។..... ៣
- រួចពីឃុំឃាំង ឲ្យសូត្រស៊ីរ៉ោះត្ថិ ៧០ ។ ៣
- អាយ៉ាស៊ុកាត់ចោល [៧០:១] ។ ៥
- អាយ៉ាស៊ុត្រូវកាត់ចោល [៧០:២] ។..... ៧